

De Ander in het oeuvre van Mekhitar Garabedian

Filip Geerardyn

Mekhitar Garabedian (°1977) is een jonge Belgische kunstenaar van Syrisch-Armeense afkomst die leeft en werkt te Gent. Zijn multimediaal oeuvre dat onder meer bestaat uit installaties, video's, verzamelingen, performances etc. geniet nationale en internationale belangstelling en ondervraagt op insisterende wijze een aantal onderling samenhangende thema's zoals deze van de 'vreemdeling', van de 'migrant', van de 'intimiteit'. Focus van deze bijdrage is een vierde thema, dit van de fluisteringen uit het verleden van zijn familiegeschiedenis, van wat psychoanalytici het 'niet-gezegde' noemen, namelijk de Armeense genocide van het begin van de 20^e eeuw en de daaropvolgende diaspora van het Armeense volk. Er wordt beargumenteerd dat de kunstenaar op die manier een stem geeft aan het lijden, niet alleen van zijn grootouders, maar ook aan dit van verschillende generaties Armeniërs. Specifiek wordt aangetoond hoe het via de Ander is dat Mekhitar (i) zich als kunstenaar subjectieveert en (ii) het uit een ver verleden overgedragen niet-gezegde omzwachteld.

Intro door Mark Kinet

In het boek over Psychoanalyse en Kunst dat Filip Geerardyn in 2005 voor Idessa redigeerde schrijft hij een inleidend hoofdstuk over kunst op de plaats van de grote Ander. Van dichter en Nobelprijswinnaar TS Eliot is het beroemde essay onder de titel 'Tradition and the individual talent'. Misschien berust het individuele talent er dan in de traditie c.q. de grote Ander zo te kiezen of te maken dat ze in een eigen interpretatie gaat spreken? In een bon mot van Vincent de Gaulejac: 'L'homme est le produit d'une histoire dont il cherche à devenir le sujet'. De mens is het product van een geschiedenis waarvan hij probeert het subject te worden. We volgen nu Filip Geerardyn in een psychoanalyse die niet wordt toegepast of aangewend maar bij de kunstenaar te rade gaat.